

SYNTES INOM KRAFT OCH LIV I VATTEN – KLIV

- *OMVÄRLDSANALYS & FRAMTIDA UTVECKLINGSOMRÅDEN*

ANNA RÖNNBERG, ANDREAS ARONSSON & PETER RIVINOJA

ÄLVKARLEBY
2017-09-21

Agenda

- Presentation av projektdeltagare
- Uppdraget
- Omvärldsanalys
- Framtida utvecklingsverksamhet

Presentation av projektdeltagare

- Anna Rönnberg (projektledare) – Energiingenjör och jobbar bl.a. med förnyelser av vattenturbiner
- Andreas Aronsson – Limnolog som bl.a. jobbar med miljöförbättrande åtgärder inom vattenkraften
- Peter Rivinoja – Fiskbiolog som bl.a. jobbar med utvärdering av vandrande fiskbestånd
- Tove Nordling – Miljövetare och jobbar som miljö- och hållbarhetsstöd för olika verksamheter

Uppdraget

- **Omvärldsanalys**

- Status för det pågående arbetet inom vattenförvaltningen
- Eventuella lagändringar som konsekvens av Vattenverksamhetsutredningen
- Energiöverenskommelsen med avseende på vattenkraft och förnybar energiproduktion
- Strategi för åtgärder i vattenkraften
- Föreslagen fondlösning för miljöåtgärder inom vattenkraften

Uppdraget

- **Framtida utvecklingsverksamhet**

- Vilka är de strategiskt viktigaste frågorna inom vattenkraft och miljöområdet?
- Vilka av dessa frågor har inte hanterats i tillräckligt hög grad inom KLIV, utan skulle behöva prioriteras i kommande forskning? Ge förslag på hur dessa bör angripas?
- Inom vilka områden är ökade forsknings- och utvecklingsinsatser angelägna?
- Inom vilka områden bör den gemensamma forskningen ersättas av bilateral utveckling (mellan utförare och bolag/myndigheter)

Framtida utvecklingsverksamhet

Reglerkraft	Art och Habitatdirektivet	CBA-verktyget och pilotstudier
Metodik för kartläggning och uppföljning	Ekologiska flöden	Fiskvägar

Framtida klimatscenarion

Omvärldsanalys

- **Vattenförvaltningen**
 - Pågående process och förändrade förutsättningar
 - Åtgärdsplaner för vattenkraftpåverkade älvar med KMV ska presenteras 2018

- **Energiöverenskommelsen**
 - Börjar realiseras
 - Sänkt fastighetsskatt för vattenkraftverk
 - Elcertifikatsystemet förlängs och utökas

- **Lagförslag Vattenmiljö och vattenkraft**
 - Presenterades i juni 2017
 - Moderna miljötillstånd
 - Nationell prövningsplan

Omvärldsanalys

- **Nationell strategi**
 - Samarbetsprojekt mellan Energimyndigheten och Hav
 - Miljöförbättrande åtgärder i vattenkraftverk på högst 2,3 procent av vattenkraftens normalårsproduktion.

- **Fondlösning**
 - Kommer presenteras mer i detalj imorgon av Claes Hedenström, Vattenfall

- **Reglerbidrag**
 - Gemensamt projekt mellan Energimyndigheten, Svenska kraftnät och Hav
 - Tre klasser

- **Pågående projekt**
 - Fyra pilotprojekt Luleälven, Dalälven, Nissan och Emån
 - Krafttag ål

Framtida utvecklingsverksamhet

- **Reglerkraft**

- Säsong varierad och hela avrinningsområden - PRIOKLIV
- Historiska reglerbidraget, vad behövs i framtiden?
- Hur nära är vattenkraften sin gräns för den samlade reglerförmågan?
- Nationellt mål eller minimikrav för vattenkraftens reglerförmåga – hur ska det definieras?
- Hur mycket kan vi vara utan vid miljöförbättrande åtgärder?
- Utredning och samverkan mellan myndigheter behövs!

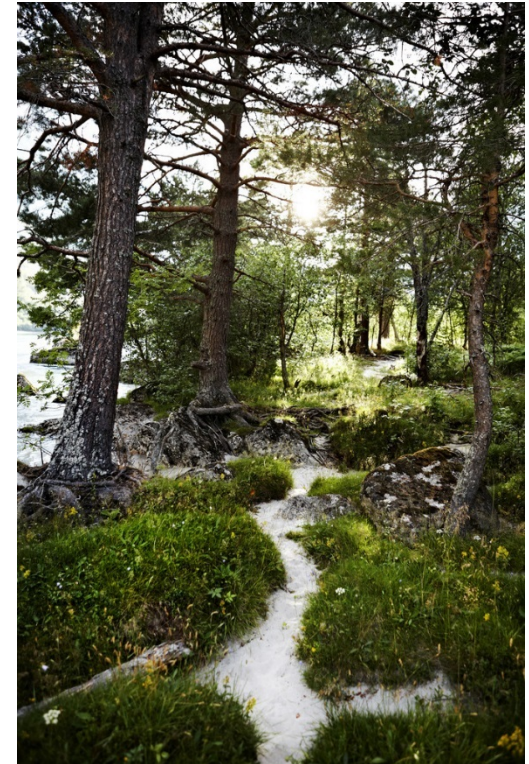
Framtida utvecklingsverksamhet

- **Art och Habitatdirektivet (Natura 2000)**

- Bevarandemålen står i konflikt med reglering av älvarna och elproduktion
- Svårt om miljökraven ska ta hänsyn till både Vattendirektivet och Art- och habitatdirektivet
- Viktigt fortsättningsvis:
 - Översyn av bevarandeplaner är nödvändigt (BMT, GES/GEP?, GYBS)
 - Nationell översyn så att kopplingen mellan Vattendirektivet och Art- och habitatdirektivet blir klargjord
 - Analys av konsekvenser för samhället om gynnsam bevarandestatus ska uppnås enligt bevarandeplanerna

Framtida utvecklingsverksamhet

- **CBA-verktyget och pilotstudier**
 - CBA-verktyget behöver testas i pilotprojekt
 - I vattendrag med varierande förutsättningar
- **Metodik för kartläggning och uppföljning**
 - Både PRIOKLIV OCH EKOLIV uppmärksammar problem som kan uppstå
 - Metoder för att utvärdera åtgärder och användandet av historiskt data bör utvecklas

Framtida utvecklingsverksamhet

- **Ekologiska flöden**

- Fortsatt forskning om ekologiska långtidseffekter i reglerade vattendrag
- Förbättra spridningskorridorer och miljöanpassade flödesregimer samt inkludera hela vattendrags avrinningsområden

- **Fiskvägar**

- Område som det över tid lagts stora resurser kring, men
 - Fortfarande brister kring kunskapen om uppströmsvandring för en rad fiskarter
 - Störst kunskapsbrist avseende nedströmsvandring i större vattendrag

Framtida utvecklingsverksamhet

- **Framtida klimatscenario**

- Långtidseffekten av vattenreglering i förhållande till förutspådd klimatförändring
- Forskning på nordisk nivå

